

Η μετάφραση αυτής της σελίδας είναι προϊόν αυτόματης μετάφρασης [Σύνδεσμος]. Οι αυτόματες μεταφράσεις μπορεί να περιέχουν σφάλματα που δυνητικά μειώνουν τη σαφήνεια και την ακρίβεια· ο Διαμεσολαβητής δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν αποκλίσεις. Για πιο αξιόπιστες πληροφορίες και μεγαλύτερη νομική ασφάλεια, ανατρέξτε στην πρωτότυπη έκδοση που αγγλικά περιέχεται στον ανωτέρω σύνδεσμο. Για περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτείτε τη [γλωσσική και μεταφραστική πολιτική \[Σύνδεσμος\]](#) μας.

Απόφαση στην υπόθεση 874/2020/MIG σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χειρίστηκε αναφορά σχετικά με τη δημόσια απάντηση που έδωσε η αντιπρόεδρος της Επιτροπής για θέματα Δημοκρατίας και Δημογραφίας σε επικριτική κάλυψη των μέσων ενημέρωσης

Απόφαση

Υπόθεση 874/2020/MIG - Εκκίνηση έρευνας στις 29/06/2020 - Απόφαση στις 26/03/2021 - Εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Δεν δικαιολογούνται περαιτέρω έρευνες) |

Η υπόθεση αφορούσε καταγγελία προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία εκφράζονταν ανησυχίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η αντιπρόεδρος της Επιτροπής για θέματα Δημοκρατίας και Δημογραφίας, απάντησε δημόσια σε επικριτική κάλυψη των μέσων ενημέρωσης, ιδίως σε σχόλια που είχε διατυπώσει κατά τη διάρκεια κροατικής τηλεοπτικής εκπομπής μέσω τηλεφώνου. Η ενδιαφερόμενη θεώρησε ότι οι δηλώσεις της αντιπροέδρου δεν ήταν συμβατές με τις υποχρεώσεις της ως Επιτρόπου και εξέφρασε τη δυσαρέσκειά της όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στις ανησυχίες που εκφράστηκαν στην αναφορά της.

Η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια διαπίστωσε ότι από τις δηλώσεις της Αντιπροέδρου θα μπορούσε να συναχθεί ότι τα μέσα ενημέρωσης δεν θα έπρεπε να μεταδίδουν ή να δημοσιεύουν επικριτικά σχόλια σχετικά με δημόσια πρόσωπα. Το γεγονός ότι οι δηλώσεις έγιναν αντιληπτές ως τέτοιες αντικατοπτρίζεται σαφώς από την αντίδραση του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της παρούσας αναφοράς και της επακόλουθης κάλυψης του περιστατικού από τα μέσα ενημέρωσης. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια έκρινε ότι οι δηλώσεις ήταν ακατάλληλες.

Μετά το περιστατικό, τόσο η αντιπρόεδρος όσο και η Επιτροπή εξέφρασαν την ισχυρή υποστήριξή τους στην ελευθερία της έκφρασης και στην ελευθερία και την πολυφωνία των

μέσων ενημέρωσης. Η αντιπρόεδρος διευκρίνισε περαιτέρω ότι δεν ήταν πρόθεσή της να υπονομεύσει την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης.

Η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια, αν και εκφράζει την ικανοποίησή της για αυτές τις διευκρινίσεις, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ούτε η Επιτροπή ούτε η αντιπρόεδρος ζήτησαν δημοσίως συγγνώμη σε σχέση με το περιστατικό. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να είχε συμβάλει εν μέρει στην αναγνώριση της ανησυχίας της κοινής γνώμης για τα σχόλια.

Η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια περατώνει την έρευνά της, ζητώντας από την Επιτροπή να υπενθυμίσει στους Επιτρόπους την ανάγκη να επιδεικνύουν τη δέουσα προσοχή όταν προβαίνουν σε δημόσιες δηλώσεις.

Ιστορικό της καταγγελίας

1. Στις 25 Απριλίου 2020, ένας καλών σε τοπική τηλεοπτική εκπομπή [1] στην Κροατία αμφισβήτησε τον τρόπο με τον οποίο η Αντιπρόεδρος της Επιτροπής για τη Δημοκρατία και τη Δημογραφία, κα Dubravka Šuica [2], είχε συγκεντρώσει τον πλούτο της.

2. Η Αντιπρόεδρος της Επιτροπής συμμετείχε στην εκπομπή και σχολίασε τις δηλώσεις που έγιναν γι' αυτήν. Σύμφωνα με ένα αντίγραφο [3], ο Αντιπρόεδρος, μεταξύ άλλων, είπε στον δημοσιογράφο που φιλοξενεί την τηλεοπτική εκπομπή: «(...) η επιθυμία μου θα ήταν να αποτρέψετε με κάποιο τρόπο να μιλάτε με αυτόν τον τρόπο για οποιοδήποτε άτομο, οποιαδήποτε Κροατική, κροατική γυναίκα ή πολίτη αυτής της χώρας. Λυπάμαι πραγματικά αν η εκπομπή σας θέλει να κερδίσει δημοτικότητα με αυτόν τον τρόπο ... Είμαι η νονά της τηλεόρασής σας στο Ντουμπρόβνικ και είμαι πολύ χαρούμενος που θα μπορούσα να είμαι έτσι εκείνη την εποχή. Ωστόσο, λυπάμαι πραγματικά που επιτρέπετε στους πολίτες να μου πετάξουν σκουπίδια, λάσπη, λάσπη. Είπε επίσης ότι ο καλών, ο οποίος είχε κάνει τους ισχυρισμούς, «φυσικά έχει το δικαίωμα στη γνώμη του, αλλά έχω το δικαίωμα στην υπεράσπισή μου και έχω το δικαίωμα να σας προειδοποιήσω ότι αυτό δεν ήταν σωστό» [4].

3. Όταν η τηλεοπτική εκπομπή δεν προβλήθηκε για τις επόμενες δύο ημέρες, υπήρχαν δημόσιες εικασίες ότι αυτό συνδέεται με το περιστατικό.

4. Λίγο μετά το περιστατικό, ένας εκπρόσωπος της Επιτροπής σχολίασε την εμφάνιση της Αντιπροέδρου στην τηλεοπτική εκπομπή απαντώντας σε ερώτηση δημοσιογράφου. [6] Η εκπρόσωπος δήλωσε ότι «η Αντιπρόεδρος εκφράζει και επιβεβαιώνει την αμείωτη υποστήριξή της στην ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, την ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, και θέλει να επισημάνει ότι ο τηλεοπτικός οίκος στο Ντουμπρόβνικ άνοιξε κατά τη διάρκεια της θητείας της ως δήμαρχος της πόλης, οπότε προφανώς υποστηρίζει τις δραστηριότητές της». Η εκπρόσωπος δήλωσε ότι η Αντιπρόεδρος απέρριψε τον ισχυρισμό ότι είχε ασκήσει επιρροή στο αν προβλήθηκε η τηλεοπτική εκπομπή.

5. Στις 30 Απριλίου 2020, η καταγγέλλουσα, κροάτης πολίτης, επικοινωνήσε με την Επιτροπή

για να εκφράσει ανησυχίες σχετικά με τις δηλώσεις της Αντιπροέδρου στην τηλεοπτική εκπομπή και ισχυριζόμενη ότι εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία της.

6. Στις 11 Μαΐου 2020, η Επιτροπή απάντησε ότι «[η Επιτροπή] και η Αντιπρόεδρος κ. Šuica αποδίδουν ύψιστη σημασία στην ελευθερία της έκφρασης και στην ελευθερία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, οι οποίες αποτελούν θεμελιώδεις ευρωπαϊκές αξίες που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Προσέθεσε ότι, δεδομένου ότι το πρόγραμμα μεταδόθηκε, η Αντιπρόεδρος Šuica επανέλαβε επίσης την υποστήριξή της στις ελευθερίες αυτές και ότι δεν είχε καμία πρόθεση να υπονομεύσει την ανεξαρτησία του εν λόγω τηλεοπτικού σταθμού ή δημοσιογράφου .

7. Δυσανεστημένος με την απάντηση της Επιτροπής, ο καταγγέλλων απευθύνθηκε στον Διαμεσολαβητή.

Η έρευνα

8. Η Διαμεσολαβήτρια κίνησε έρευνα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χειρίστηκε την καταγγελία σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Αντιπρόεδρος κ. Šuica ανταποκρίθηκε δημοσίως στην κριτική κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης.

9. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η Διαμεσολαβήτρια έλαβε την απάντηση της Επιτροπής στο αίτημά της για υποβολή παρατηρήσεων [7] , μεταξύ άλλων για πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζει ότι οι Επίτροποι ενημερώνονται για τις υποχρεώσεις τους βάσει του κώδικα δεοντολογίας του [8] . Στη συνέχεια, ο καταγγέλλων σχολίασε την απάντηση της Επιτροπής. Η Διαμεσολαβήτρια έλαβε επίσης υπόψη την απάντηση της Επιτροπής σε δύο καταγγελίες που είχε λάβει σχετικά με την επάρκεια του κώδικα δεοντολογίας [9] .

Επιχειρήματα που υποβλήθηκαν στη Διαμεσολαβήτρια

10. Ο καταγγέλλων έκρινε ότι οι δηλώσεις του αντιπροέδρου σχετικά με το τηλεοπτικό πρόγραμμα ήταν απαράδεκτες και αντίθετες προς τις θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ. Υποστήριξε ότι οι πολίτες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εγείρουν ερωτήματα σχετικά με τον πλούτο ενός πολιτικού.

11. Όσον αφορά την απάντηση της Επιτροπής στην καταγγελία της, η καταγγέλλουσα εξέφρασε την ανησυχία της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν είχε σχολιάσει ρητά τις δηλώσεις της Αντιπροέδρου, αλλά απλώς επανέλαβε ότι η Αντιπρόεδρος επιβεβαίωσε την υποστήριξή της στην ελευθερία της έκφρασης. Κατά την άποψή της, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε ζητήσει δημοσίως από την Αντιπρόεδρο να αναγνωρίσει το λάθος της και να ζητήσει συγγνώμη. Η Επιτροπή θα έπρεπε επίσης να της έχει δώσει μια «επίσημη προειδοποίηση» ότι τέτοιες δηλώσεις είναι ανυπόφορες.

12. Στην απάντησή της προς τον Διαμεσολαβητή, η Επιτροπή επανέλαβε τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης. Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι επιβεβαίωσε δημοσίως ότι αυτό περιλαμβάνει την «ελευθερία μετάδοσης ή δημοσίευσης δηλώσεων που επικρίνουν δημόσια πρόσωπα» .

13. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Αντιπρόεδρος είχε διευκρινίσει τις δηλώσεις της «για να διαλύσει τυχόν παρανοήσεις, τις οποίες οι δηλώσεις θα μπορούσαν να έχουν δημιουργήσει σε τμήματα του κοινού» .

14. Η Επιτροπή εξήγησε επίσης ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας διορισμού τους, οι Επίτροποι πρέπει να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις τους και ότι οι περισσότεροι από τους σημερινούς Επιτρόπους είχαν αναφερθεί ρητά στις απαντήσεις τους στον κώδικα δεοντολογίας [10] . Κατά την έναρξη της θητείας τους, οι νέοι Επίτροποι έλαβαν πληροφορίες σχετικά με τον κώδικα δεοντολογίας. Επιπλέον, το προσωπικό ιδιωτικών γραφείων των νέων Επιτρόπων (στο εξής: γραφείο) ενημερώθηκε σχετικά με τις ηθικές υποχρεώσεις του ιδίου και του επιτρόπου τους και έλαβε κατάρτιση επί του θέματος, προκειμένου να συνδράμει τον επίτροπό τους στην τήρηση και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στην καθημερινή τους εργασία. Η Επιτροπή τόνισε επίσης ότι οι Επίτροποι λαμβάνουν διοικητική υποστήριξη σε σχέση με τις υποχρεώσεις τους βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους και πέραν αυτής.

15. Σε απάντηση, η καταγγέλλουσα επέκρινε το γεγονός ότι η Αντιπρόεδρος δεν είχε εκφράσει την υποστήριξή της για την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης και την ελευθερία της έκφρασης προσωπικά, αλλά μέσω εκπροσώπου της Επιτροπής.

16. Επιπλέον, η καταγγέλλουσα επέστησε την προσοχή στο γεγονός ότι η Αντιπρόεδρος, αρκετές εβδομάδες μετά το εν λόγω περιστατικό, είχε συμμετάσχει σε βιντεοκλίπ εκστρατείας που υποστήριζε την προεκλογική εκστρατεία του κροατικού πολιτικού κόμματος με το οποίο συνδέεται. [11] Δεδομένου ότι αυτό έρχεται σε αντίθεση με τον κώδικα δεοντολογίας, η καταγγέλλουσα διερωτήθηκε κατά πόσον ο αντιπρόεδρος ήταν πραγματικά εξοικειωμένος με τον κώδικα.

17. Στην απάντησή της στο περιστατικό αυτό, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι έγιναν λάθη όσον αφορά το βίντεο της εκστρατείας και υποσχέθηκε να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές που θα διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμόζονται στην πράξη οι σχετικοί κανόνες που ορίζονται στον κώδικα δεοντολογίας [12] .

Αξιολόγηση της Διαμεσολαβήτριας

18. Δεδομένου του ρόλου τους ως υψηλότερων δημοσίων υπαλλήλων της εκτελεστικής εξουσίας της ΕΕ, οι Επίτροποι αναμένεται να τηρούν τα υψηλότερα πρότυπα δεοντολογίας [13] . Όταν μιλούν δημόσια, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι δηλώσεις τους δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την ακεραιότητά τους ή την αξιοπρέπεια του αξιώματός τους [14] . Ως εκ τούτου, οι επίτροποι θα πρέπει να ασκούν την κατάλληλη διακριτική ευχέρεια στις δημόσιες ομιλίες τους

[15] .

19. Υπό το πρίσμα αυτών των αρχών και δεδομένης της ύψιστης σημασίας της ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης σε μια δημοκρατική κοινωνία, ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι θα πρέπει να αποφεύγεται κάθε δήλωση Επιτρόπου που θα μπορούσε να *εκληφθεί* ως απόπειρα καταστολής της κριτικής κάλυψης από τα μέσα ενημέρωσης.

20. Αφού εξέτασε αντίγραφο των δηλώσεων της Αντιπροέδρου στην εν λόγω τηλεοπτική εκπομπή, η Διαμεσολαβήτρια θεωρεί ότι οι δηλώσεις αυτές θα μπορούσαν να εκληφθούν ως επιθυμία να καταστείλει τη συζήτηση σχετικά με τον πλούτο της ή να υπονοήσει ότι τα μέσα ενημέρωσης δεν θα πρέπει να μεταδίδουν ή να δημοσιεύουν επικριτικά σχόλια σχετικά με τα δημόσια πρόσωπα εν γένει. Το γεγονός ότι τα σχόλιά της έγιναν αντιληπτά ως τέτοια αντανakλάται σαφώς από την απάντηση του κοινού, συμπεριλαμβανομένης αυτής της καταγγελίας και της επακόλουθης κάλυψης από τα μέσα ενημέρωσης σχετικά με το περιστατικό και τις εικασίες σχετικά με την ακύρωση της τηλεοπτικής εκπομπής.

21. Ως εκ τούτου, η Διαμεσολαβήτρια κρίνει ότι οι δηλώσεις του Αντιπροέδρου ήταν ακατάλληλες.

22. Η επακόλουθη αναφορά της Επιτροπής σε « *πιθανές παρανοήσεις, τις οποίες οι δηλώσεις θα μπορούσαν να έχουν δημιουργήσει σε τμήματα του κοινού* » ήταν επίσης ακατάλληλη, γεγονός που υποδηλώνει ότι το πρόβλημα έγκειται στην αντίληψη του κοινού και όχι στα λόγια που επέλεξε ο Αντιπρόεδρος.

23. Η Διαμεσολαβήτρια σημειώνει ότι, μετά το περιστατικό, τόσο η Επιτροπή όσο και ο Αντιπρόεδρος εξέφρασαν τη σθεναρή υποστήριξή τους για την ελευθερία της έκφρασης και την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης. Η Αντιπρόεδρος διευκρινίζει ότι η πρόθεσή της δεν ήταν να υπονομεύσει την ανεξαρτησία του τηλεοπτικού σταθμού, του δημοσιογράφου ή του εν λόγω προγράμματος.

24. Κατά τη διάρκεια αυτής της έρευνας, η Επιτροπή διευκρίνισε περαιτέρω ότι υποστηρίζει επίσης την « *ελευθερία μετάδοσης ή δημοσίευσης δηλώσεων που επικρίνουν δημόσια πρόσωπα* ». Η Διαμεσολαβήτρια εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή το έπραξε μόνο μετά την παρέμβασή της και όχι όταν η καταγγέλλουσα εξέφρασε για πρώτη φορά τις ανησυχίες της. Η Διαμεσολαβήτρια εκφράζει επίσης τη λύπη της για το γεγονός ότι ούτε ο Αντιπρόεδρος ούτε η Επιτροπή εξέδωσαν συγγνώμη για το περιστατικό. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει στην αναγνώριση της ανησυχίας του κοινού για τις παρατηρήσεις .

25. Τούτου λεχθέντος, ο Διαμεσολαβητής είναι ικανοποιημένος με το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει λάβει και γενικά λαμβάνει συγκεκριμένα, πρακτικά μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι Επίτροποι έχουν επίγνωση των υποχρεώσεών τους.

26. Ανταποκρινόμενη στις ιδιαίτερες ανησυχίες που εκφράστηκαν σχετικά με τη συμμετοχή του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Επιτροπής κ. Šuica σε βιντεοκλίπ της προεκλογικής

εκστρατείας, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να καταρτίσει ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ορθής ερμηνείας και της ορθής εφαρμογής του κώδικα δεοντολογίας [16]. Ο Διαμεσολαβητής εκφράζει την ικανοποίησή του για την απάντηση αυτή, η οποία καταδεικνύει ότι η Επιτροπή λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις ανησυχίες σχετικά με τη δεοντολογική συμπεριφορά των Επιτρόπων.

27. Ωστόσο, ο Διαμεσολαβητής καλεί την Επιτροπή, για άλλη μια φορά [17] να υπενθυμίσει στους Επιτρόπους την ανάγκη να επιδεικνύουν τη δέουσα προσοχή όταν προβαίνουν σε δηλώσεις δηλώσεις.

Συμπέρασμα

Με βάση την έρευνα, ο Διαμεσολαβητής περατώνει την υπόθεση με το ακόλουθο συμπέρασμα:

Δεν υπάρχουν περαιτέρω έρευνες που να δικαιολογούνται.

Ο καταγγέλλων και η Επιτροπή θα ενημερωθούν για την απόφαση αυτή .

Emily O'Reilly Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια

Στρασβούργο, 26/03/2021

[1] Ονομάζεται «Η φωνή του λαού» («Glas Naroda»).

[2] Η τηλεοπτική εκπομπή ήταν σε κανάλι με έδρα το Ντουμπρόβνικ και η κα Σούιτσα είναι πρώην δήμαρχος του Ντουμπρόβνικ.

[3] Βλέπε

<https://morski.hr/2020/04/26/suica-ljuta-nazvala-u-eter-i-napala-voditelja-ja-sam-kuma-vase-televizije/>
[Σύνδεσμος].

[4] Αυτό το απόσπασμα είναι μια μετάφραση του κειμένου. Για το πρωτότυπο κείμενο στα κροατικά, βλ. το κείμενο της απομαγνητοφώνησης, βλ. υποσημείωση 3.

[5] Βλ., για παράδειγμα,

<https://www.telegram.hr/politika-kriminal/emisija-u-kojoj-je-dubravka-suica-u-eteru-napravila-ekscen-nije-ukinuta-vo>
[Σύνδεσμος].

[6] Βλέπε

<https://www.vecernji.hr/vijesti/glasnogovornik-komisije-komentirao-suicino-javljanje-u-program-dubrovacke-televizije>

[Σύνδεσμος], η καταγραφή της απάντησης του εκπροσώπου είναι ενσωματωμένη σε αυτό το άρθρο.

[7] Διατίθεται στη διεύθυνση:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/129654> [Σύνδεσμος].

[8] Απόφαση της Επιτροπής, της 31ης Ιανουαρίου 2018, σχετικά με κώδικα δεοντολογίας για τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018D0221%2802%29>

[Σύνδεσμος].

[9] Καταγγελίες 1141/2020/MIG και 1143/2020/MIG σχετικά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δηλώσεις του Προέδρου της και του αντιπροέδρου της για τη Δημοκρατία και τη Δημογραφία ενόψει των κροατικών εκλογών, βλ. σελίδα υπόθεσης:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/57346> [Σύνδεσμος].

[10] Βλ. υποσημείωση 8.

[11] Το ζήτημα αυτό αποτέλεσε αντικείμενο καταγγελιών 1141/2020/MIG και 1143/2020/MIG, βλ. υποσημείωση 9 ανωτέρω.

[12] Η απάντηση της Επιτροπής στις καταγγελίες 1141/2020/MIG και 1143/2020/MIG είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/136786> [Σύνδεσμος].

[13] Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κώδικα δεοντολογίας.

[14] Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 5 του κώδικα δεοντολογίας.

[15] Βλ. επίσης άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 4 και άρθρο 9 παράγραφος 3 του κώδικα δεοντολογίας.

[16] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/57346> [Σύνδεσμος]

[17] Βλ. σύσταση της Διαμεσολαβήτριας στην υπόθεση 1419/2016/JN σχετικά με την παράλειψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να απαντήσει σε Τσέχο πολίτη σχετικά με δηλώσεις του Επιτρόπου Δικαιοσύνης, Καταναλωτών και Ισότητας των Φύλων σε σχέση με την υπόθεση Stork's Nest («Kauza Čarí hnízdo») στον τσεχικό ραδιόφωνο:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/89218> [Σύνδεσμος].